

گام نخست برای

ملی شدن صنعت نشر

محمد مهدی اسماعیلی

وزیر فرهنگ
و ارشاد اسلامی

دو سال قبل وقتی پیشینه کار را بررسی و مطالعه کردیم، خیلی افق روشنی را پیش رو نمی دیدیم اما در نقطه ای ایستاده ایم که همه ۱۵۵ میلیون جلد کتاب با همه الحاقات و نیازمندی ها در این مجموعه محقق شده است. البته این جشن فقط در حوزه کتاب درسی نیست، سال ۱۴۰۰ که برنامه حضور در ارشاد را تنظیم می کردم، آقای میثم نیلی پیشنهاد داد عنوان «ملی شدن صنعت نشر» را در برنامه بیاوریم.

وقتی وضعیت صنعت نشر را مرور کردیم چیزی کمتر از ۵۰۰۰ تن تولید کاغذ داخلی بود. در این زمینه نیاز آموزش و پرورش حدود ۵۰ هزار تن و سایر حوزه ها بین ۳۰ تا ۴۰ هزار تن بود.

آقای رئیس جمهور زمانی که در قوه قضاییه بودند، از کارخانه چوب و کاغذ مازندران بازدید و دغدغه خود را به ما منتقل کردند. در دولت سیزدهم نیز کارگروه کاغذ و نشر زیر نظر معاون اول رئیس جمهور تشکیل شد و ایشان به صورت جهادی پای کار آمدند، در کنار آن وزرا و مجموعه هایی مختلف نیز پای کار آمدند تا به نتیجه برسند.

در حوزه کاغذ، تولید را فقط یک موضوع فنی و صنعتی نمی دانیم. تولید کاغذ، به یکی از مهم ترین نمادهای هویتی تبدیل شده است. انقلاب، همیشه پیشتاز عرصه های فرهنگی بوده و همه دستاوردهای صنعتی، امنیتی و دفاعی محصول نگاه فرهنگی انقلاب است.

در حوزه کاغذ، افقی ترسیم شده است؛ کشور باید به صادرکننده مهم تبدیل شود و منطقه را هم باید پوشش بدهیم. دولت از خودش، از وزارت آموزش و پرورش، فرهنگ مصرف را شروع کرد و همه کتاب های درسی با کاغذ داخلی چاپ شد. در معاونت امور فرهنگی هم همکاران ما، ماهانه هزار تن کاغذ در اختیار ناشران قرار می دهند. از همه ناشران دعوت می کنم از کاغذ داخلی استفاده کنند.

از اهالی نشر و اصحاب مطبوعات می خواهم محکم پای کاغذ ایرانی بایند، دوستان من هم کیفیت کار مدنظرشان است و آن را ارتقا خواهند داد. تولید کاغذ شاید چندان توجیه اقتصادی نداشته اما مهم ترین عایدی آن لیبیک گویی به امر رهبری است. در بازدید نمایشگاه کتاب تهران امسال، کمتر غرفه ای بود که ناشر و نویسنده گله کند و رهبر انقلاب، تذکر کاغذ را ندهند. خوشحالم که گام های نخست را با همت شما عزیزان برداشتیم و ان شاء... آن را ادامه خواهیم داد.

مهم ترین پایه حوزه فرهنگ، کتاب و مهم ترین نیاز این عرصه تامین کاغذ برای ناشران است. دولت در حوزه کتاب، یک بسته کامل را تدوین کرده است؛ از توسعه زیرساخت گرفته تا تامین اعتبار همه طرح های عمرانی نیمه تمام.

همه تلاش مجموعه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، کمک به حوزه نشر است. نشر، باید به عنوان یکی از مظاهر خوداتکالی و خودباوری باشد. در حوزه حمایت، جلسه ای با ناشران داشتیم و موضوع نگرانی مالیاتی را در گفت وگوها و جلسات همین هفته حل کردیم. در دولت فاصله تصمیم تا اجرا را بسیار کاهش دادیم.

با مصرف روزانه ۱۳۰۰ تن چوب برای کاغذ کتاب های درسی خود کفا شدیم

قدر کاغذها و کتابها را بدانیم!

خارجی مرتبط با کاغذ از جمله مصرف کنندگان نیز به اهمیت مسأله واقف شوند. قطعاً نقش دولت در فرهنگ استفاده از کاغذ داخلی هرچند نسبی نیز کتمان ناپذیر است.

اگرچه نمی توان ادعا کرد همه مسائل و مشکلات کارخانه های تولید کاغذ برطرف شده و ما از واردات بی نیاز هستیم اما باید گفت حل مسائل و مشکلات این حوزه تنها از عهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برنخواهند آمد و سایر ارکان دولت شامل وزارتخانه های نیرو، صمت، اقتصاد و... نیز باید به میدان بیایند و در کنار بانک ها و موسسات مالی، نمایندگان مجلس به ماندگار شدن این تلاش دولت سیزدهم همت بگذارند.

کارخانه چوب و کاغذ مازندران در حالی رسیدن به خودکفایی در تولید کاغذ کتاب های درسی را جشن گرفت که با مسائل و مشکلات مختلفی دست و پنجه نرم می کند. رفع این مشکلات به داشتن روحیه جهادی در همه ارکان دولت و حتی در میان جامعه مصرف کنندگان نیاز دارد.

حل مسائل و مشکلاتی که به گفته حمیدرضا فرجی، مدیر تولید کارخانه چوب و کاغذ مازندران، موجب می شود کارخانه با سرعت بیشتری بر مدار تولید حرکت کرده و به ظرفیت تعریف شده برای تولید تحریر در بزرگ ترین کارخانه تولید کاغذ تحریر در خاورمیانه برسد.

فرجی در حاشیه بازدید خبرنگاران از این کارخانه، با اشاره به ویژگی های منحصر به فرد چوب و کاغذ مازندران، گفت: بخش عمده ماشین های ما آلمانی، اتریشی، کانادایی است اما یکی از دغدغه ها، این است که تجهیزات و ماشین آلات کارخانه ۲۷ سال است به روزرسانی نشده؛ در حالی که اگر دولت حمایت های بهتر و ویژه تری داشته باشد می توانیم با تجهیز ماشین ها، تولیدات خود را افزایش دهیم. از آنجا که برای تامین قطعات به دلیل تحریم های ظالمانه علیه ایران مشکل اساسی داریم، این حمایت در نهایت به نفع تولید کشور خواهد بود.

وی همچنین با اشاره به طراحی اولیه این کارخانه مبنی بر استفاده از چوب صنوبر نیز گفت: باید برای مصرف شش ماه، دیوی چوب داشته باشیم اما عملاً به دلیل اجرایی شدن طرح تنفس جنگل چنین امکانی فراهم نشده است.

فرجی واردات چوب را نیز یکی دیگر از مشکلات این مجموعه دانست و گفت: بخش عمده چوب ها بیشتر از روسیه وارد می شود اما سیستم پوست کنی در این کشور وجود ندارد، از آنجا که برای تولید کاغذ تحریر حدود ۷۵ درصد باید از چوب استفاده شود، به صورت جدی در این بخش مشکل داریم.

به گفته وی، چوب و کاغذ مازندران روزانه ۱۳۰۰ تن مصرف چوب دارد و برای به روزرسانی ماشین اول حدود دو میلیون یورو و به روزرسانی ماشین دوم حدود چهار و نیم میلیارد یورو اعتبار نیاز است.

ضروری است حالا که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، فارغ از مسائل سازمانی خود، کاغذ را به عنوان یک دغدغه دنبال کرده و تولید را از ۵۰۰۰ تن به ۸۰ هزار تن رسانده است، تنها نماند و سایر دستگاه ها دست یاری به سمتش دراز کنند.

ساره گودرزی

خبرنگار حوزه
کتاب

خودکفایی کاغذ داخلی یکی از وعده های دولت سیزدهم بود؛ وعده ای که در سایه هدایت رئیس جمهور و راهبری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی محقق شد و نور امید را در دل اهالی نشر روشن کرد. با توجه به هزینه های سرپار واردات کاغذ و خروج ارز از کشور، این موضوع در توسعه سهم خودکفایی کشور با توجه به تأکیدات رهبر معظم انقلاب نقشی به سزا دارد. شرکت صنایع چوب و کاغذ مازندران به عنوان بزرگ ترین تولیدکننده کاغذ در ایران با ظرفیت مجموعاً ۱۷۵ هزار تن شامل ۹۰ هزار تن کاغذ روزنامه و چاپ و تحریر و ۸۵ هزار تن کاغذ فلوتینگ فعالیت می کند.

این مجموعه سال ۱۳۷۶ با هدف کاهش وابستگی کشور به واردات کاغذ، کاهش خروج ارز از کشور، ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی در منطقه و کشور تاسیس شد. چراغ امیدی که این کارخانه روشن کرد، اگرچه در سال های نه چندان دور تا مرز خاموشی پیش رفت اما در دولت سیزدهم به مشعل پرفروغی تبدیل شد که گرمای آن نه تنها تنور چاپ کتاب های درسی را روشن کرد، بلکه امیدی نیز در دل ناشران به وجود آورد. خط تولید اول کارخانه ای که با هدف تولید کاغذ تحریر راه اندازی شده بود، سال ها به دلیل سیاست های نادرست برخی دولتمردان و حمایت های یکطرفه از واردات، خاموش شده بود و اولویت دومش که تولید کاغذ فلوتینگ و لاینر بود، به طور جدی دنبال می شد. از دو سال گذشته با تأکیدات ویژه رئیس جمهور، تولید کاغذ تحریر در کشور رنگ و بوی دیگری به خود گرفته است.

پروژه تولید کاغذ تحریر داخلی در کشور از ابتدای دولت سیزدهم با تشکیل کارگروه کاغذ و نشر زیر نظر معاون اول رئیس جمهور و با حضور وزرای دخیل در این حوزه و کارشناسان و فعالان عرصه تولید، کلید خورد. کارگروهی که بسیاری از تصمیمات آن جرعه اصلی تولید را در کارخانه های فعال از جمله چوب و کاغذ مازندران روشن کرد.

در این میان حضور رئیس جمهور، معاون اول رئیس جمهور و پس از آن وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزیر صمت و دیگر متولیان در کارخانه های تولید داخل موجب شد هم موانع و مشکلات پیش روی تولید احصا و هم داشته های موجود برای برداشتن یک گام بلند ارزیابی شود.

علاوه بر این در سایه این حضور، تعامل و همدلی میان مسئولان دولت و مدیران کارخانه ها ایجاد شد که هم زمینه ساز رسیدن به یک وفاق جمعی و روحیه جهادی برای رساندن تولید از صفر به حد قابل قبول شد و هم شناخت بیشتری از این صنعت و باید و نبایدهایش را برای دولتمردان ایجاد کرد. این شناخت با پیگیری های رئیس جمهور و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و تأکید مداوم بر حل مسأله کاغذ، موجب شد تا سایر حلقه های

پروژه تولید کاغذ

تحریر داخلی در

کشور از ابتدای

دولت سیزدهم با

تشکیل کارگروه

کاغذ و نشر

زیر نظر معاون اول

رئیس جمهور و

با حضور وزرای

دخیل در این حوزه

و کارشناسان و

فعالان عرصه

تولید کلید خورد